

ת"פ 10439/11/12 - מדינת ישראל נגד מיכאל אדרי

בית משפט השלום בבית שמש

ת"פ 10439-11-12 מדינת ישראל נ' אדרי

בפני	כב' השופט ירון מינטקביץ
המאשימה	מדינת ישראל
	ע"י לשכת תביעות ירושלים
נגד	מיכאל אדרי
הנאשם	ע"י עו"ד מיכאל עירוני

החלטה

לפני בקשה לפסיקת הוצאות הגנה על המאשימה, מכח סעיף 80 לחוק העונשין.

רקע והליכים קודמים

נגד הנאשם הוגש כתב אשום בו יוחסו לו עבירות תקיפה, איומים והחזקת סכין. על פי עובדות כתב האשום, ביום 11.3.12 הבחין שוטר מג"ב שלא היה בתפקיד (להלן: **השוטר**), כי הנאשם נוהג בפראות. השוטר פנה לנאשם, הציג בפניו תעודת מינוי ובקש ממנו להזדהות. הנאשם סרב להזדהות כל עוד לא יזמין השוטר למקום נידת משטרה והשוטר הזמין למקום צוות של שוטרי תנועה. לפתע הנאשם תפס את השוטר בחולצתו, משך אותו לתוך מכוניתו ואיים עליו, בעודו מחזיק בידו סכין, כי "יזיין" אותו וידקור אותו.

הנאשם כפר במיוחס לו. לאחר שמיעת הוכחות זוכה מכל אשמה. הבסיס לזיכויו של הנאשם היה חוסר אמון מוחלט של בית המשפט בעדויותיהם של עדי התביעה ואמון בעדות הנאשם. פרטני הדברים בהרחבה בהכרעת הדין ולא ראיתי לחזור עליהם.

לאור זיכויו של הנאשם, הוגשה הבקשה שלפני.

עמדות הצדדים

טוען הנאשם, כי לא היה יסוד להגשת כתב האשום נגדו ולו היתה המאשימה שוקלת את מלוא השיקולים הרלוונטיים באופן ראוי, היתה נמנעת מלהגיש נגדו כתב אשום.

כן הפנה הנאשם לכך שראיה מרכזית, הקלטת שיחה של הנאשם עם מוקד המשטרה, לא נבחנה בעת הגשת כתב האשום אלא רק לאחר שהגיש בקשה לקבלה.

המאשימה השיבה לבקשה (גם אם באיחור ניכר), כי חומר הראיות אשר עמד לפניו בעת לימוד התיק הצביע על אשמת הנאשם ועל כן ההחלטה להגיש האשום היתה סבירה בנסיבות הענין.

באשר לשמיעת שיחת הנאשם עם מוקד המשטרה נטען, כי לאחר שתובע בחן ההקלטה, סבר כי היא מחזקת את הראיות שלחובת הנאשם ולא מחלישה אותן.

באשר לאישור להגשת אישום ממח"ש ("אישור שפיטה") נטען, כי לא היה בו צורך שכן לא יוחסה לנאשם עבירה של תקיפת שוטר והנאשם לא טען כי השוטר תקף אותו, אלא כי אביו של השוטר הוא שתקף.

דין והכרעה

על פי הדין, קיימות שתי חלופות בהן מוסמך בית המשפט לפסוק הוצאות לנאשם שזוכה. הראשונה היא, כי "ראה בית המשפט שלא היה יסוד להאשמה". השניה היא אם "ראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת". אדון בהן כסדרן.

העדר יסוד לאשמה

חלופה זו פורשה בפסיקה המנחה, כי על בית המשפט לבחון, האם התובע פעל בסבירות בעת שהחליט להגיש את כתב האשום והאם בדיקה אובייקטיבית מלמדת כי בעת הגשת כתב האשום ביסס חומר החקירה שבידי המאשימה סיכוי סביר להרשעת הנאשם:

... הנה כי כן, על מנת להיכנס לקטגוריה של העילה הראשונה המצדיקה פיצוי והחזר הוצאות, יש צורך להוכיח כי כתב האישום הוגש מבלי שהיה לו בסיס כלשהו, או שהיסוד להאשמה היה רעוע ביותר (השוו: עניין דבש, בעמ' 106, עניין בן ברוך, שם). מדובר איפוא בסיטואציות חריגות של זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה ביותר, או אי סבירות מהותית וכולטת (ראו לגבי החלופה האחרונה: רע"פ 4121/09 עו"ד רותם שניא נ' מדינת ישראל (2.3.2011); (להלן: עניין שניא)). ... מטבע הדברים התממשות עילה זו צפוי להיות נדיר (לפחות יש לקוות שאכן זה הוא המצב). (ע"פ 5097/10 - גל בוגנים נ' מדינת ישראל, פסקה 18 לפסק הדין(פורסם במאגרים)).

ב"כ הנאשם בקשתו על הערה אותה הוספתי בשולי הכרעת הדין, כי: "החומר הגולמי אשר עמד בפני החוקרים ובפני המאשימה, עמד כמעט כולו בפני. אמנם בשלב כתיבת הכרעת הדין אינני נדרש להערכת חומר גולמי, אלא עדויות אותן שמעתי, ועל כן ומצבי נוח בהרבה. עם זאת, גם בבחינת החומר הגולמי לא ראיתי מדוע כל המטפלים בענין העדיפו באופן גורף גרסאותיהם של כפיר ודב על פני גרסת הנאשם, כאשר לכל הפחות גרסאותיהם שקולות."

נקודת המוצא לדיון שלפני היא בחינת תיק החקירה אשר עמד לפני התובע בעת הגשת כתב האשום. לצורך הכרעה בשאלה האם היה יסוד לאשמה, עלי לבחון הראיות אשר עמדו לפני המאשימה ולקבוע, האם תובע סביר היה יכול לצפות לכך שראיות אלו יבססו הרשעה. לשם כך, קיבלתי לידי תיק החקירה ובחנתי חומר החקירה שעמד לפני המאשימה, תוך התעלמות מממצאי המהימנות אותם קבעתי.

הראיה המרכזית שעמדה לפני התובע היא הודעתו של השוטר, כפיר פרל. מן ההודעה עלה, כי הנאשם עקף אותו בצורה פרועה ולאחר זמן מה הבחין השוטר במכוניתו של הנאשם עומדת בצד הדרך ועל כן ניגש אליו על מנת לברר

איתו את אופן נהיגתו, ואז הותקף על ידו תוך שהנאשם השתמש בסכין.

לעדות זו היתה תמיכה בעדותו של אביו של השוטר, דב פרל. כמו כן, השוטר טען כי הנאשם קרע את חולצתו במהלך המאבק, והציג לחוקר החולצה שלגופו.

גרסת הנאשם היתה, כי הותקף על ידי אביו של השוטר, דב פרל. הנאשם טען, כי היה לו עימות מילולי עם השוטר ואז הותקף על ידי אביו במכות ואגרופים. הנאשם הכחיש כי קרע את חולצתו של השוטר וטען כי אביו הוא שלבש את החולצה אשר נקרעה והשוטר לבש חולצה אחרת.

מכאן עולה, כי בעת הכנת כתב האשום, עמדה בפני התובע תשתית ראייתית, אשר לו היתה מוכחת בבית המשפט, היה בה לבסס האמור בכתב האשום. לפני התובע עמדו שתי הודעות, אשר נתמכו בראיה חפצית - החולצה הקרועה. אזכיר, לענין החולצה, כי בדיון לפני, טען הנאשם כי השוטר ואביו החליפו את החולצות בטרם הגיעו לתחנת המשטרה להתלונן, אך לא קבעתי ממצא לענין זה.

מחדלי חקירה והתנהלות היחידה החוקרת

הנאשם התייחס עוד בחקירתו לשיחת הטלפון שלו למוקד המשטרה. לבקשת ב"כ הנאשם, השיחה אותרה והוגשה כמוצג. בהכרעת הדין, נתתי משקל לכך שהנאשם נשמע בשיחה האמורה לחוץ ומבוהל, כראיה לכך שאכן חשש לחיי כפי שהעיד.

עוד עולה מתיק החקירה, **בניגוד לדברי ב"כ המאשימה בדיונים**, כי חומר החקירה שבתיק דוקא כן הועבר למחלקה לחקירת שוטרים ונבדק על ידה. בדיקה מלמדת, כי אף לא היה צורך באישור של מח"ש להגשת האשום, שכן הנחית פרקליט המדינה בענין זה עוסקת במקרים בהם מיוחסת לנאשם עבירה של תקיפת שוטר והנאשם מתלונן על הפעלת כח על ידי השוטר. במקרה שלפני לא יוחסה לנאשם עבירה של תקיפת שוטר (בין משום שהשוטר לא היה בתפקיד, בין משום שלא היה ברור האם הנאשם היה מודע לכך שהשוטר אכן היה שוטר - ואציין כי לאור התנהגותו של השוטר, כפי שפרטתי בהכרעת הדין, יש בסיס לחוסר המודעות של הנאשם).

הערתי בהכרעת הדין, כי יש טעם לפגם בכך שהארוע נחקר על ידי יחידת משטרה, אשר השוטר שירת בה (בתפקיד אבטחה של שוטרי תנועה). אמנם אין לכך מניעה פורמלית, אך יש בכך קושי החורג ממראית העין. קושי זה קיבל מענה מסוים, בכך שלאחר גביית גרסת הנאשם נחקר אביו של השוטר באזהרה. כמו כן, התיק נבדק על ידי המחלקה לחקירה שוטרים, אשר לא ראתה לפתוח בחקירה מטעמה.

סיכום - יסוד לאשמה

לאחר שנתתי דעתי לכל אלה, מסקנתי היא, כי היה יסוד להגשת כתב האשום וההחלטה להגישו היתה סבירה, בנסיבות העניין. בפני התובע אשר הגיש את כתב האשום עמדו הודעות שני עדים, אשר לו היו נמצאים אמינים, היה הנאשם מורשע. הודעות העדים נתמכו בכך שהשוטר הציג חולצה אשר נקרעה במהלך העימות. קשה היה לצפות כי שני העדים יעידו באופן כל כך לא משכנע, שלא לומר יותר מכך.

אכן, לטעמי לא היה מקום להעדיף בשלב הגשת כתב האשום את גרסת השוטר ואביו על פני גרסת הנאשם. עם זאת, בנסיבות הענין גם ההחלטה להגיש כתב אישום נמצאת בתוך מתחם שיקול הדעת המסור לתובע. לא ניתן לומר, כי

הגשת כתב האשום לא היתה סבירה או רשלנית וכי דעה שונה משלי אינה מתקבלת על הדעת. בודאי שלא ניתן לומר, כי המאשימה פעלה ב"זדון, חוסר תום לב, רשלנות חמורה ביותר, או אי סבירות מהותית ובולטת" - אני רחוק מלסבור כך.

לאור זאת, הנאשם לא עמד בנטל לשכנע, כי לא היה יסוד לאשמה.

נסיבות אחרות המצדיקות פסיקת הוצאות

בנסיבות הענין לא מתקיימות "נסיבות אחרות" המצדיקות פסיקת הוצאות:

הנאשם לא נעצר במהלך החקירה ולא שהה במעצר או תנאים מגבילים כלשהם בעת שהתנהלו ההליכים. ב"כ הנאשם לא הצביע, בודאי שלא הוכיח, כי נגרם לו נזק כתוצאה מהעמדתו לדין. כמו כן ההליכים בתיק התנהלו בקצב סביר ולא נגרם לנאשם עינוי דין.

אמנם זיכוי של הנאשם היה זיכוי מלא. עם זאת, אין בנתון זה, לכשעצמו, כדי להוות נסיבה עצמאית לפסיקת פיצויים, אלא בעיקר שיקול שלילי, שלא לפסוק הוצאות לנאשם אשר זיכוי היה מחמת ספק בלבד.

העובדה כי הנאשם יוצג על ידי עו"ד פרטי גם היא אינה מצדיקה פסיקת הוצאות לנאשם (על אף שב"כ הנאשם, עו"ד מיכאל עירוני, ניהל התיק באופן מקצועי וראוי - כדרכו - ותעיד על כך הכרעת הדין).

משכך, לא ראיתי כי התקיימו נסיבות אחרות המצדיקות פסיקת הוצאות הגנה.

סיכום

לאור האמור למעלה, דוחה הבקשה.

ניתנה היום, ה' אלול תשע"ד, 31 אוגוסט 2014, בהעדר הצדדים.

חתימה